

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет
Кафедри етики, естетики та культурології
Навчально-науковий інститут журналістики
Кафедра історії журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з
навчальної роботи
Дмитро НЕЛЦА

« 31 » _____ 2022 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
навчально-виховної роботи
Віталій КОРНССВ

« 31 » _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРОФЕСІЙНА ТА КОРПОРАТИВНА ЕТИКА
для студентів**

галузь знань	06 «Журналістика»
спеціальність	061 «Журналістика
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	журналістика та медіакомунікації
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	I
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Пролонговано: на 202__/202__ н.р. _____ (_____) «__»
202__р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 202__/202__ н.р. _____ (_____) «__»
202__р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробники:

Галина ПОДОЛЯН, доцент, к.ф.н., доцент кафедри етики, естетики та культурології, Олександр Мелешенко, професор, д. філол. н., професор кафедри історії журналістики

Затверджено на засіданні кафедри етики,
естетики та культурології

« 31 » 08 2022 р.

Зав. кафедри етики, естетики та
культурології

Ірина МАСЛІКОВА
Протокол № 1 від « 31 » 08 2022
р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри історії журналістики

ЖЕЛІХОВСЬКА)

(Наталія

Протокол № __ від « ____ » червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » 08 2022 року № 2

Голова науково-методичної комісії

(Ірина
МАСЛІКОВА)

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

« 31 » 08 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту
журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(Анастасія
ВОЛОБУЄВА)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«29» серпня 2022 року

1. Мета дисципліни – надати студентам цілісне розуміння кола проблематики професійної та корпоративної етики як актуальних галузей знання та практики.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. **Знати** загальні засади філософсько-етичних засад розуміння моралі, ціннісних орієнтацій, професійної і корпоративної культури та етики, визначальні принципи і стандарти професійної діяльності журналістів.

2. **Вміти** аналізувати інформацію про особливості морально-професійних проблем, обов'язки і деонтологію у професійній діяльності, моральні дилеми, складні морально-психологічні конфліктогенні фактори спільної діяльності у професійній сфері та корпоративній культурі; застосовувати понятійно-категоріальний апарат в аналізі соціально-культурних явищ та процесів; виявляти сучасні тенденції розуміння та інтерпретації професійної етики та корпоративної культури, прогнозувати перспективи їх розвитку з урахуванням особливостей професійної діяльності і корпоративної культури в контексті розуміння сучасних цивілізаційних процесів.

3. **Володіти елементарними навичками** наукового дослідження та управління інформацією; аналізу, критичного відношення та прогнозування перспектив розв'язання соціокультурних, морально-етичних, морально-психологічних проблем особистісного розвитку та соціального функціонування.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Професійна та корпоративна етика» належить до переліку обов'язкових дисциплін та викладається у I семестрі магістратури. Навчальна дисципліна сприяє формуванню особистісних компетенцій фахівця, етично освіченого й морально спрямованого у виконанні професійних обов'язків. Етичне знання й етична компетентність є вимогами сучасного суспільства. Підвищення ролі етичної складової у розвитку суспільства, відпрацювання навичок її реалізації у професійній діяльності фахівця визначає актуальність та важливість даної дисципліни, обумовлює розвиток пізнавальних та аналітичних можливостей студентів магістратури, що сприятиме поглибленню їх фахової майстерності та професійної культури, реалізації гуманістичних, етично виважених підходів до організації змісту та характеру професійної діяльності.

Визначається предмет, завдання, теоретичні основи, методологія, основні напрямки та проблематика сучасних досліджень професійної етики та корпоративної культури. Розглядаються процеси формування морального кредо професійної діяльності, досвід втілення у професійній взаємодії єдності морального та фахового регуляторів духовного життя. Володіння майбутніми професіоналами моральними цінностями визначається як культурний капітал, реалізація якого сприятиме соціальній стабільності, громадській згоді та порядку, виступатиме своєрідним механізмом соціального контролю професійної діяльності.

Особлива увага зосереджується на проблемних питаннях сучасних прикладних та професійних практик, що залишаються відкритими для дискусій на нормативному рівні.

4. Завдання (навчальні цілі):

надати студентам цілісну систему знань про сучасні дослідження професійної та корпоративної етики, основну проблематику, дослідницькі підходи та методи вивчення різноманітних видів професійної етики. В результаті навчання студенти мають не лише продемонструвати масив теоретичних знань, але й вміння використовувати їх у вирішенні конкретних аналітичних і дослідницьких завдань щодо моральних колізій в сучасних практиках, надаючи неупереджену експертну оцінку досліджуваним явищам.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Вміння виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК-9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК-2. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей.

ФК-7. Здатність показувати свою відповідальність за розвиток професійного знання і практик та давати оцінку стратегічному розвитку команди.

. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

<i>Результат навчання</i> (1. знати; 2. вміння; 3. комунікація*; 4. автономність та відповідальність*)		<i>Методи викладання і навчання</i>	<i>Методи оцінювання</i>	<i>Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни</i>
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет, методи, завдання, теоретичні основи, причини формування професійно-етичних досліджень, що склалися в сучасних гуманітарних науках	<i>Лекція,</i>	<i>підсумкова контрольна робота</i>	5
1.2	критерії розрізнення прикладної, професійної та корпоративної етики	<i>Лекція,</i>	<i>підсумкова контрольна робота</i>	5
1.3	принципи морально-нормативного забезпечення різноманітних професійних сфер	<i>Лекція</i>	<i>самостійна письмова робота, підсумкова контрольна робота</i>	5

* заповнюється за необхідністю, наприклад для практик, лабораторних курсів тощо.

1.4	зв'язок між професійною культурою та професійною мораллю як основою професійної етики	<i>Лекція</i>	<i>самостійна письмова робота,</i>	5
1.5	методи та механізми розв'язання основних моральних дилем сучасних практик		<i>самостійна письмова робота</i>	10
1.6	засоби і прийоми подолання розриву між загальними моральними принципами та вимогами корпоративної етики		<i>самостійна письмова робота</i>	10
	Вміти:			
2.1	демонструвати знання спеціалізованої літератури із прикладної, професійної та корпоративної етики	<i>семінарське заняття</i>	<i>самостійна письмова робота, підсумкова контрольна робота</i>	5
2.2	кваліфіковано виявляти моральні конфлікти в конкретних ситуаціях практичної діяльності	<i>Лекція,</i>	<i>самостійна письмова робота</i>	5
2.3	аргументовано вибирати рішення щодо відкритих дилемних моральних проблем	<i>Лекція, семінарське заняття</i>	<i>самостійна письмова робота</i>	10
2.4	давати експертну оцінку мотивів, норм, ціннісних орієнтирів професійної поведінки та діяльності;	<i>Лекція, семінарське заняття</i>	<i>самостійна письмова робота</i>	5
2.5	формуванню потенційно перспективні шляхи виходу із складних морально-професійних чи морально-психологічних ситуацій	<i>Лекція</i>	<i>самостійна письмова робота</i>	5
	Комунікація:			
3.1	вести етичний теоретичний дискурс щодо актуальних питань соціальної моральної практики	<i>самостійна письмова робота</i>	<i>самостійна письмова робота</i>	5
3.2	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої філософської літератури для підготовки до семінарських занять та написання самостійних робіт	<i>самостійна робота</i>	<i>самостійна письмова робота</i>	5

3.3	презентувати результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів	самостійна робота	самостійна письмова робота	5
Автономність та відповідальність:				
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із відповідних досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	самостійна робота	самостійна письмова робота	5
4.2	виробляти критичне відношення до існуючих варіантів інтерпретації і вирішення моральних дилем, морально-професійних і морально-психологічних проблем і конфліктів, в сучасних практиках професійної і корпоративної діяльності; формувати власні підходи до вирішення даної проблематики	самостійна робота	самостійна письмова робота, підсумкова контрольна робота	5
4.3	усвідомлювати відповідальність за достовірність, об'єктивність та політико-ідеологічну незаангажованість отриманих висновків стосовно проведених досліджень і пояснень щодо аналізу професійних і корпоративних культур	самостійна робота	самостійна письмова робота	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
Програмні результати навчання																	
ПРН-1. Аналізувати та узагальнювати результати досліджень і робити висновки про закономірності.					+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-5. Розробляти «дорожню карту» розв'язання виявленої проблеми.	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-9. Демонструвати здатність знаходити замовників на проведення дослідження чи розробку інноваційних проєктів.			+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН-11. Оцінювати проблемні питання професійної діяльності, застосовуючи знання з різних предметних галузей.			+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+

пропущені теми в письмовій формі (за наявності конспекту підготовки) та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить заняття.

Отже, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>60</i>
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Семінарські заняття	Усна відповідь і участь у дискусіях Вирішення практичних ситуативних завдань, аналіз етичних дилем	«6» x 1 = 6	«10» x 1 = 10
Завдання до самостійна робота	До тем 1–4 самостійна робота (написання есе, аналітичні огляди проблем професійної діяльності, конспект рекомендованої літератури, презентації)	«9» x 4 = 36 «6» x 1 = 6	«14» x 5 = 70
Підсумкова контрольна робота	До тем 1–4	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

1. Усна відповідь:

10-8 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

7-5 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

4-2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності;

1 бал – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його

викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

2. Доповнення / дискусія:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне,

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

3. Самостійна робота:

14-11 балів – студент у повному обсязі володіє обраним матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває суть обраної теми, демонструє самостійність аналізу;

10-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

6-4 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності в інтерпретації тематики, робота містить певні недоліки;

3 бали - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст означеної теми. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє несамостійність у виконанні завдань.

4. Підсумкова контрольна робота:

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

15-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності.

10-6 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності.

5-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє несамостійність у виконанні завдань.

Шкала відповідності:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостій на робота
<i>Історико-теоретичні засади професійної та корпоративної етики</i>				
1	Тема 1. Історико-теоретичні засади етики як «практичної філософії». Прикладна етика як напрям сучасних етичних досліджень	2		42
2	Тема 2. Соціально-філософські виміри професійної етики. Корпоративна культура в соціально-трудовах відносинах			
	<i>Підсумкова контрольна робота</i>			
	ВСЬОГО	4	2	84

Загальний обсяг год. **90**, в тому числі

Лекцій – **4 год.**

Семінарських занять – **2 год.**

Самостійна робота становить – **84 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**Основна:**

Журналістська етика: Посібник для підготовки до державного іспиту / за ред. В. П. Мостового та В. В. Різуна. Київ, ТзОВ «ЗН УА», 2014. 224 с.

Етика. Естетика: навч. посіб./ за наук. ред.. Панченко В. І. Київ: «Центр учбової літератури», 2014.

Кузнецова О. Д. Журналістська етика. Онлайнжурналістика //

Кузнецова О. Д. Професійна етика журналіста: посібник. Львів: ПАІС, 2007. 246 с.

Малахов В. А. Етика спілкування: навч. посіб. Київ: Либідь, 2006.

. Основи етики управління. Харків, 2009.

. Прикладна етика: навч. посіб./ за наук. ред. В. І. Панченко Київ, 2012.

. Теоретичні проблеми сучасної етики: навч. посіб. для студ. ВНЗ / [Т. Г. Аболіна,

І. В. Васильєва, А. М. Єрмоленко та ін.]. 2-ге переробл. та доповн. Київ: ВД «Авіцена», 2013.

Практикум із журналістської етики: навч. посіб. / передм. В. П. Мостового. В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький ; під ред. проф. В. Ф. Іванова. Київ : Видавець О. Зень, 2012. 320 с.

Професійна та корпоративна етика: навч. посібн. В. Г. Нападиста, О. В. Шинкаренко, М. М. Рогожа та ін. наук ред. В. І. Панченко. Київ: Вид. ВПЦ «Київський університет», 2019.

Додаткова:

Аболина Т. Г. Прикладная этика: статус, проблемы, перспективы // Соціальна етика: теоретичні та прикладні проблеми. Збірник статей. Київ, 2010.

2. Бистрицький Є., Зимовець Р., Пролєєв С. Комунікація і культура в глобальному світі. Київ, 2020.

Друкер П. Виклики для менеджменту ХХІ ст. Київ, 2020.

Єрмоленко А. М. Соціальна етика та екологія. Київ, 2010.

Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технічної цивілізації. Київ, 2001.

Котлер Ф. Маркетинг 4.0. Від традиційного до цифрового. Київ, 2019.

Крістіанс К. Г., Факлер М., Річардсон К. Б. та ін. Медіяетика: практичні випадки моральні міркування. Львів, 2014.

8. Макінтайр Е. Після чесноти: дослідження з теорії моралі / пер. з англ. Київ: Дух і літера, 2002. 436 с.